

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

De Conseruanda monialium Clausura. Cap. V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

- rit, ut censuit Sac. Cong. teste Pia-
sec. loco cit.
- 8 Quæres, an monialis vidua pos-
sit eligi in Abbatissam? negativè
respondet Ricc. in Collect. decis.
2415. par. 6. Lezan. in Sum. qq. reg.
tom. 1. cap. 26. numer. 5. & 7. & alij
Vnde ad hoc requiri dispensatio-
nem Papæ censuit Sac. Cong. apud
Dian. par. 3. tr. 2. ref. 99:
Addunt alij apud Barbof. d. all.
100. num. 14. ab hoc munere ex-
cludi eas omnes, quæ virgines nõ
sunt; & ideò si monialis corrup-
pta occulta eligatur, tenetur se
excusare prout melius potuerit,
nè suum defectũ prodat, ut d. Le-
zan. loco cit.
- 9 An verò monialis illegitima abs-
que dispensatione Papæ possit in
Abbatissam eligi? negat Nau. in
man. cap. 27. num. 201. & alij plu-
res apud Barbof. vbi supra nu. 13.
sed contrarium tenet Lezan. in
Summ. tom. 1. cap. 26. nu. 6. & hanc
sententiam videtur approbasse
Sacra Congregatio, quæ censuit,
moniales ex illegitimo thoro na-
tas sub constitutione Sixti V. cõ-
tra Regulares illegitimos nõ cõ-
prehendi, quominus ad officium,
vel dignitatẽ Abbatissæ, seu Prio-
rissæ eligi possint, ut refert Dian. 10
par. 3. tr. 2. ref. 101. vbi etiam notat
quod stando in prima sententia,
possunt Prælati dictarum monia-
lium in prædicta illegitimitate
dispensare.
- habet in moniales etiam exem-
ptas.
- 2 Episcopus punit Regulares, &
alios exemptos, qui circa clausu-
ram delinquant.
- 3 Episcopus quoad observantiam
clausuræ visitare potest monia-
les etiam exemptas.
- 4 Item potest suo edicto impane-
re pœnam excommunicationis
latæ sententia contra apertentes
ostium clausuræ extra casus in-
digentiæ, vel colloquentes cum
monialibus.
- 5 An hæc excommunicatio liget
Regulares.
- 6 In edicto Episcoporum probi-
bitum accessum ad monasteria
monialium non comprehen-
duntur femine.
- 7 Patres, & filij monialium pos-
sunt eas alloqui sine licentia.
- 8 Licentia colloquendi cum mo-
niali concessa religioso extendi-
tur etiam ad eius socium.
- 9 Excommunicatio lata contra
alloquentem moniales, non cõ-
prehendit alloquentem Noui-
tias.
- Novitiæ in odiosis non veniunt
appellatione monialium, secus
in favorabilibus, ibidem.
- 10 Ad quem spectet dare licentiam
ingrediendi monasteria monia-
lium, vel cum eis colloquendi.
- 11 Quando Regulares colloqui pos-
sint cum monialibus.
- 12 An nomine Vigiliæ veniãt qua-
tuor tempora.

S V M M A R I V M

- 1 Episcopus in ijs, quæ ad clausu-
ram spectant, Jurisdictionem

C A P. V.

De conseruanda monialium
clausura.

- N**ijs, quæ ad clausuram spectant, Episcopus in moniales etiam priuilegio, vel indulto Papa exemptas, huc Regularium eura subiectas iurisdictionem habet ex *Conc. Tridentino sess. 25. de Regul. cap. 5. & ex constitut. Pij V. incip. Circa pastoralis officij* & *Gregor. XIII. incip. Deo sacris. relat. per Quarant. in ver. monasteria monialium: ita vt punire etiam possit Regulares, & alios exemptos, qui circa clausuram delinquant: ex constit. Greg. XV. incip. Inseruabili, cuius dispositionem non tantum procedere in delictis notorijs, & scandalosis iuxta *Conc. Tridentinum sess. 25. de Regul. c. 14.* sed etiam in omnibus indistincte dicit *Lotter. de Re Benef. lib. 1. q. 24. n. 66. & 67. quæ refert, & sequitur Barbof. de offic. & pot. Episc. p. 3. all. 105. n. 20.* quia in legibus indefinita oratio æquipollet uniuersali iux. *glo. in clem. 1. ver. quauis de Præb. Bart. in l. omnes populinum. 57. de Iust. & iur.**
- 3 Ex quo infertur 1. posse Episcopum visitare quoad obseruantiam clausuræ moniales etiam exemptas toties, quoties ei videbitur expedire, vt censuit *Sac. Congreg. teste Ricc. in Prax. for. eccl. par. 1. ref. 649. & par. 4. resolut. 1900. & notant etiam DD. apud*

Barbof. de offic. & pot. Episc. par. 3. all. 102. num. 5. & seq. Lezan. in sum. qq. reg. to. 3. in ver. Episcopus quoad Regulares nu. 13. vbi dicit, id faciendum esse cum superioribus earumdem monialium per d. constit. Pij V.

- 4 Infertur 2. posse Episcopum ad clausuram custodiendam pœnam excommunicationis latæ sententiæ suo edicto imponere contra aperiētes ostium clausuræ extra casus indigentia, nec nō contra accedentes ad monasteria monialium etiam exemptatum, vel Regularibus subiectarū, seu cum illis colloquentes c. *monasteria de vit. & bon. Cler. & tradunt DD. quos refert & sequitur Barbof. de offic. & pot. Episc. par. 3. all. 102. num. 74. & seq. ita vt hæc excommunicatio liget etiam Regulares, ac moniales exemptas, si de illis in edicto mentio fiat, vt censuit *Sac. Cong. teste Lezan. in sum. qq. reg. to. 3. ver. Episcopus quoad Regulares nu. 13. Bonacin. de clausur. q. 3. pun. 4. in fin. & in tali casu Regulares sic excommunicati non possunt absolui à suis superioribus, sed ab Episcopo, si hanc absolutionem sibi reseruauit *Lezan. in sum. to. 1. cap. 25. num. 35. & tom. 3. in ver. Episcopus quoad Regulares nu. 13. vbi refert, ita Sac. Congregatione declarasse.***

Limita. si tales Regulares habeant ex priuilegio, quod non possint ab Episcopo excommunicari, vt d. *Marcell. Vulp. in Prax. iudic. cap. 4. num. 8. & similiter censuit Sac. Congr. teste Barbof. vbi supra num. 75. Dian. par. 3. tr. 2. ref.*

103. ubi etiam subdit, quod serè omnes Religiones huiusmodi privilegium habent, *Lezan. in sum. tom. 4. ver. moniales nu. 26.* ubi dicit, quod tunc à suis superioribus alia pœna sunt plectendi.

Obserua tamen, quod huic privilegio quoad hoc derogatum fuit per d. constitutionem Gregor. XV. incip: *Inscrutabili*, ibi, ad hæc tam Regulares, quam sæculares huiusmodi nullis privilegijs, aut exemptionibus tueri se possint, quominus si deliquerint circa personas intra septa degentes, aut circa clausuram, vel circa honorum 6 administrationem monasteriorum monialium etiam Regularibus subiectarum, ab Episcopo loci similiter tanquam ad hoc sedis Apostolica delegato quoties, & quando opus fuerit, puniri, & corrigi 7 valeant, & infra, ita ut Episcopi in superscriptis casibus, & in prænomatas personas in præmissis omnibus, & singulis, aut circa ea quoquo modo delinquentes, quoties & quando opus fuerit, etiam extra visitationem, per censuras ecclesiasticas, aliasque pœnas uti eiusdem sedis delegati procedere, omnemque iurisdictionem exercere liberè, & licitè valeant, ut aduertit etiam Bonacin. de clausur. q. 3. pun. 4. nu. 8. qui quid dicat Dian. par. 3. tr. 2. ref. 48. vers. nota octavo *Lezan. in sum. tom. 4. ver. moniales numero 26.*

Vnde Sae. Congr. approbante Urbano VIII. simpliciter, & indistinctè declaravit, Regulares absque legitima licentia accedentes ad monasteria monialiù, ibiq.

in loco colloquijs destinato cum moniali colloquentes immediate ab Episcopo tamquam sedis Apostolicæ delegato coerceri, & puniri posse; item censuit, moniales Regularibus subiectas colloquentes cum Regularibus etiã eiusdem ordinis licentiam legitimam non habentibus incurrere pœnas, & censuras in Concilijs provincialibus, vel edictis Episcopalibus comminatas, ut refert Bonacin. loco cit. *Lezan. ubi supra num. 26. Barbof. post. 3. par. d. Tr. pag. 58.*

Obserua 2. quod in edicto Episcoporum prohibentium accessum ad monasteria monialium ex generali consuetudine non comprehenduntur scemina, ut d. Ricc. in *Prax. for. eccles. par. 1. ref. 553.*

Obserua 3. quod Patres, & filij monialium possunt eas alloqui sine licentia, exceptis diebus prohibitis, ut declaravit Sac. Congr. apud *Lezan. in sum. d. tom. 4. ver. moniales nu. 23.* ubi ex hoc inferit, posse etiam Religiosum absque ordinarij licentia colloqui cum moniali eius filia, vel matre.

Obserua 4. quod licentia colloquendi cum moniali concessa Religioso extendi etiam videtur ad socium ipsius: quia de connexis idem est iudicium Riccius in *Prax. par. 1. ref. 642.* & alij: quem admodum licentia visitandi sacrosanctum Christi Domini Sepulchrum alicui à Papa concessa extenditur ad socium à superiore assignandum, ut dicunt DD. apud *Lezan. in sum. tom. 4. ver. moniales numero 23.*

Item

Item in casibus, in quibus Confessarius eget socio, dum ex aliqua causa necessaria ingreditur septa monasterij, non est necessaria licentia pro eo expressa: quia comprehenditur in privilegio confessarij propter connexionem actionis *Dian. par. 3. tr. 2. ref. 31. Lezan. in sum. tom. 1. cap. 25. nu. 40. & tom. 3. ver. clausura num. 27.* ubi etiam dicit, quod socius huiusmodi debet esse vitæ exemplaris & ætatis supra 50. annos, si commodè talis ætatis reperiri possit.

9 Observa 5. quod excommunicatio lata contra alloquentem moniales non comprehendit alloquentem Novitias: quia Novitiæ in odiosis non veniunt appellatione monialium, ut *d. Ricc. in Prax. for. eccles. par. 4. ref. 260.* Unde nec astringuntur censuris, & præceptis Regulæ, neque includuntur in casibus referuatis à superioribus Religionum *Sylu. in ver. Religio 5. nu. 6. Sorb. in ver. novitius 5. fin. vers. an autem, & alij communiter.*

In favorabilibus verò habentur tamquam professe, & gaudent privilegijs monialium, quia sunt de familia monasterij, & pars cõmunitatis eiusdem Religionis, ut *d. idem Ricc. in Prax. d. par. 4. resol. 241. & alij apud Dian. par. 3. tr. 2. resolutione 73.*

10 Sed quæres, ad quem spectet dare licentiam ingrediendi monasteria monialium, vel cum eis colloquendi? Resp. quod ad Episcopum spectat auctoritate quidem propria quoad monasteria sibi subiecta: auctoritate verò, delega-

ta, quoad ea, quæ sedi apostolicæ immediatè sunt subiecta ex *Conc. Tridentino sess. 25. de Reg. capit. 9.* quoad monasteria verò, quæ à Regularibus reguntur, ad ipsos superiores Regulares spectat, nisi adsit consuetudo legitimè præscripta, ut huiusmodi licentiæ etiã quoad hæc monasteria ab Episcopo tantum, vel ab Episcopo, & superiore Regulari coniunctim obtineatur, ita censuit *Sac. Congr. teste Quarant. in ver. monasteria monialium vers. hinc tangenda Barbof. de off. & pot. Episc. p. 3. all. 102. nu. 28. 40. 41. & 76. Piafec. in Prax. Episc. par. 2. cap. 3. num. 54. & tunc in casibus repentinis sufficeret licentiam alterius subscriptione roborare ex declaratione Sac. Congregationis, quam refert Barbof. d. par. 3. all. 102. num. 28.*

Item ubi fuerit consuetudo introducta, ut Episcopus habeat superintendentiam aliquam super concessione talium licentiarum, v. gr. quod debeant in actis curiæ episcopalis registrari, observanda est: non tamen posset Episcopus licentiam tunc improbare, ut declaravit *Sac. Cong. apud Lezan. in sum. tom. 1. cap. 25. nu. 25.*

Addunt DD. apud Barbof. ubi supra num. 39. quod si superior longè absit, in casibus repentinis licentiam concedere potest Præfecta.

11 Notandum est autem, quod Regulares, seu Religiosi ex decreto *Sac. Congregationis edito xii. Kal. Decembris 1623. approbante Urbano VII.* per quatuor vices tantum quolibet anno moniales

H h h h allo-

alloqui possunt, seruatim tamen his conditionibus, quarum prima est, vt moniales in primo, vel secundo tantum consanguinitatis gradu Regulari sint coniunctæ. secunda, vt id non fiat diebus festiuis, aut in Aduenta, Quadagesima, feria sexta, sabbato, & vigilijs, tertia, vt licentia alloquendi obtenta ab ordinario, & ab alio, ad quem spectat eam concedere, consignetur Confessario ordinario monasterij, qui penes se eam retinere debeat, isque associet, & præfens sit. Quarta, vt Auscultatrices de more, non autem alia assistant. Quinta, vt prædicta licentia pro die, & hora certa, & in scriptis concedatur, & in libris Cancellariæ eiusdem ordinarij annotetur. Quod si Regulares per plures vices, vel aliter non seruata forma prædicta, eum monialibus colloquantur, eo ipso Incidunt in pœnas priuationis officiorum, ac vocis actiue, ac passiuæ ita, vt ab alio, quam à Summo Pontifice, vel à Sac. Congregatione rehabilitari non possint: quibus pœnis subiiciuntur etiam Equites S. Ioannis Hierosolimitani, ita referunt Barbof. d. p. 3. all. 102. num. 72. & post d. par. 3. pag. 66. Banacin. de Clausur. q. 3. pun. 4. Quar. in ver. monasteria monialium Lezan. in Sum. to. 4. ver. moniales num. 18. & seq. Ricc. in Prax. for. eccles. par. 4. ref. 180.

12 An verò nomine Vigilæ veniant quatuor tempora & negatiuè respondeat Lezan. loco cit. n. 23.

S V M M A R I V M.

1 Excōmunicationem incurrit qui

- sine Superioris licentia ingredi-
tur septa monasterij monialiū.
- 2 An in casibus urgentis necessitatis licitus sit ingressus in huiusmodi monasteria sine licentia.
- 3 An possit Episcopus licentiam ingrediendi concedere Viduis, vel mulieribus coniugatis, quæ virorum sentiantiment.
- An Episcopus possit huiusmodi licentiam concedere consanguineis causa visitandi monialen infirmam. ibidem.
- 4 Necessitas in hoc casu qualiter accipienda sit.
- 5 An licitus sit puellarum ingressus educationis causa.
- 6 Quādo recipi possint in huiusmodi monasterijs famule seculares.
- 7 Quādo licitū sit Superioribus in huiusmodi monasteria ingredi.
- Qua pœna plectantur Superiores ingredientiæ absque necessitate, ibidem.
- 8 An Prelatus concedens facultatem ingrediendi absq; iusta causa excōmunicationē incurrat.
- 9 Quam pœnam subeant ingredientiæ clausura monialium prætextu facultatum à Summo Pontifice, vel alijs Superioribus obtentorum.
- Item quam pœnam incurrant Abbatissa, ac Superiores admittentes eos, qui prætextu dictarum licentiarū ingrediuntur, ibidē.
- 10 Qua pena plectantur mulieres prætextu huiusmodi licentiarū ingredientiæ monasteria Regulariū virorum, ac superiores præfatas mulieres introducetes.
- 11 An priuatę moniales, vel Religiosi particulares in tali casu admitt-